

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P.|| Vincentii|| Brvni, Socie-||tatis Iesv,|| Meditationes,||
In Septem Praecipva Festa|| B. Virginis**

Bruno, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1598

VIII. De Conuersatione B. Virg. post ascensionem filij, & de felici eius
transitu ex hac vita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59989](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59989)

DE CON-
 VERSATIONE B.
 VIRGINIS,

POST FILII ASCEN-
 SIONEM IN CAELVM,
 ET DE FOELICI EIVS
 MIGRATIONE EX
 HAC VITA.

MEDITATIO VIII.
 SCRIPTVRA.

Mat. 1. **T**VNC reuersi sunt Hiero-
 solymam à monte qui voca-
 tur Oliueti, & cùm introis-
 sent in cœnaculum, ascenderunt
 vbi manebat Petrus & Ioannes,
 Iacobus & Andreas, Philippus
 & Thomas, Bartholomæus & Ma-
 thæus, Iacobus Alphæi, & Si-
 mon Zelotes, & Iudas Iacobi. Hi
 omnes erant perseverantes vna-
 nimi-

nimiter in oratione cum mulieribus & MARIA matre IESV & fratribus eius.

FIGVRAE.

1. **A** N N A Phanuelis cum vi- *Luc. 20*
I dua permansisset, inquit
Scriptura, reliquum vite tempus
transigit in templo continuis oratio-
nibus & ieiunijs seruiens Deo.

2. Sancta vidua Iudith, ait scri-
ptura, post mariti mortem se in v-
nam domus partem cum ancillis
suis inclusit: in qua cilicio indu-
ta, in continuis ieiunijs, & ora-
tionibus vitam agebat, & ob virtu-
tem in magna apud vniuersum po-
pulum veneratione erat.

PROPHETIAE.

1. **H** E I mihi quia incolatus meus *Psal. 119*
*p*rolongatus est, habitavi cum ha-
bitantibus Cedar, multum incola fuit ani-
ma mea.

2. Educ de custodia animam meam, ad *Psal. 42*

K 2 con-

confitendum nomini tuo, me expectant in-
sti donec retribuas mihi.

Psal. 15. 3. *Letatum est cor meum, & exultavit
lingua mea; in super & caro mea requiescet
in spe.*

CONSIDERATIONES.

Punct. I. **D**ESIDERIVM Beatiff. Virgi-
nis continenter cum dilectissi-
mo filio suo permanendi, & nunquā
ab eo discedēdi sem p fuit vehemens
& ardēs. Vnde, sicut, quamdiu in hac
terra vixit, in societate eius semper
fuit, ei que officia sua detulit; & pari-
ter quando propter nos passus est, &
cruci affixus, ex summo amore quo
cum prosequeretur optabat saltem
cum ipso (quoniam pro ipso non
poterat) pati & mori, sic postquam
cum vidit resuscitatum, & gloriose
ascendentem in cælum, se relicta in
terra, cogita quomodo corde affe-
cta fuerit, quanto amore, desiderio-
que filium suum comitandi flagra-
uerit. Quanquam multæ, grauissi-
mæque causæ fuerint, cur æternæ
sapientiæ visum sit Matrem suam
ad aliquod tempus relinquere in ter-
ra. Quarum prima est, quia ita pla-
cuit, suæ Maiestati, cuius voluntas
maxi-

maximè semper fuit rationi consen-
 tanea, licet humano ingenio com-
 prehendi nequeat. quanquam di-
 cere possumus, cum sic voluisse pro
 consolatione Apostolorum, omni-
 umque fidelium, vt ita vtraque Ec-
 clesia tam triumphans quam milita-
 ris gemina consolatione, visibili &
 inuisibili frueretur. Nam ascen-
 dens in cælum totam ciuitatem Dei
 visione beatifica non diuinitatis suæ
 solum, sed etiã sacræ humanitatis ex-
 hilarauit, vt tam angeli, quam anime
 beatorum, ingrediendo ad ipsum, &
 egrediendo ab ipso vberima inue-
 nirent pasqua. Similiter Ecclesiæ
 militanti primum misit cælestem il-
 lum & inuisibilem consolatorem
 suum Sanctum Spiritum. Postea,
 quia fideles suos visibili sacri corpo-
 ris sui præsentia priuauerat, loco suo
 sanctissimam suam matrem reliquit,
 vnicam Ecclesiæ suæ consolatricem.
 Magnum sane solatiũ erat omnibus
 hominibus, in terra contueri illam
 matrem, cuius filius, Deus & homo,
 victor mortis, & vitæ auctor iam re-
 gnabat in cælis; ac certe nimis du-
 rum fuisset omnibus fidelibus vno
 eodemque tempore Sole pariter &

Luna destitui. Tertia causa, ob quam Dominus voluit Matrem remanere in terra, est, instructio fidelium. ut nimirum illa esset velut Magistra religionis & fidei in illis nascentis Ecclesiae principijs. Et quamuis Sancti Apostoli à Spiritu sancto satis fuerint in omnibus veris dogmatibus instituti, tamen MARI A longe omnibus alijs clarius mysteriorum profunditatem, ipsamque veritatem à spiritu veritatis intellexit. Vnde & multa Apostolis, sigillatim autem Euangelistis, arcana, & caelestia mysteria reuelavit, quae ipsi scriptis mandarunt, & suis successoribus commendarunt. Vbi cogita, quantam consolationem attulerit fidelibus, hanc caelestem Magistram audire, per cuius sacrum os, quoniam ipsi CHRISTVM audire non poterant, loquebatur ipse CHRISTVS, atque intelligere particularem tot mysteriorum & veritatum fidei explanationem. Quarta causa, ob quam Dominus eam relinquere voluit in mundo, fuit, ut fideles inter tot molestias, tempestates, & persecutiones mundi haberent aliquod praesidium & solatium.

latium : ne si hoc quoque beneficio spoliarentur, viderentur profus à CHRISTO deserti: nec enim habebat pusillus ille grex in terra, à quo inter tot ærumnas & cruces, rabidis vndique circumdati lupis, animari & corroborari posset. Voluit ergo dilectam suam matrem illis in matrem & magistram relinquere, vt dulcis eius præsentia omnibus in mærore esset solatium, in doctrina lumen, in persecutione robur, & in illis Ecclesiæ incunabulis singulare præsidium. Ac certe admodum necessarium fuit Ecclesiæ adhuc teneræ, ne talis columna loco suo subito moueretur, sed potius ad aliquot annos pro vniuersæ fabricæ spiritualis firmamento & sustentatione immobilis persisteret.

2. CONSIDERA quæ fuerint exercitia, in quibus hæc sanctissima Virgo, post Christi filij sui ascensionem in cælum occupauit: Quamuis enim, quid illo tempore egerit, quam piè sancteque vixerit, nõ tam hominibus, quam soli Deo fuerit exploratum (cui omnia cordium

secreta patent) ac simul Archangelo Gabrieli, Virgini in custodem attributo, cæterisque angelicis Spiritibus, à quibus crebro visitabatur: nihilominus ex scriptura sacra constat, eam, postquam vidit CHRISTVM à mortuis excitatum, eiusque gloriosæ in cælum ascensioni interfuit, & vna cum Apostolis cum summo gaudio ad urbem redijt, in eadem domo vsque ad Spiritus SANCTI aduentum cum illis permansisse: vbi in precibus perseverans vnà cum reliquis Spiritus sancti primitias recepit. Et sicut illa plus alijs diuino amore ardebat, ita fide dignum est, sanctum & amabilem spiritum, vberiore copiam in hoc suum vas capacissimum, in hoc sanctum suum templum, in purissimum suum sacrarium effudisse. Iam verò vide quibuscum Virgo sanctissima in virtutum schola, sub magisterio & disciplina Spiritus sancti cõuersata sit. Vbi expende; si in mente aliorum fidelium exstabat aliqua excellens deuotio, si animi in precibus eleuatio, si sensus & gustus aliquis spiritualis; quæ deuotio, quæ mentis extases, quam

quam admirabilis gustus esse debue-
 rit, in hac Virgine præstantissima, in
 hac diuina arca, in qua cum tanta
 plenitudine gratiæ, & luminis cæle-
 stis claritate habitabat ipse **DEVS**
 Et speciatim, licet illa in se tota spiri-
 tualis fuerit & perfecta, & ideo mi-
 nus, quam vllus alius, opus habuerit
 cærimonijs externis ad excitandam
 deuotionem, tamen, quoad vixit,
CHRISTI filij sui exemplo, volu-
 ptatem cepit ex visitatione Templi,
 & omnium Sanctorum locorum, ad
 excitandam memoriam & mentem
 ad contemplationem diuinarum re-
 rum, variosque pietatis affectus in
 suum dilectum. Itaque sepe conscen-
 debat montem Caluariæ, in quo
 Dominus est crucifixus. Vbi cogita,
 quot lachrymis locum illum sacrum
 irrigarit, in quo **CHRISTVS** filius
 eius de cruce tantum profudit san-
 guinem ad abluenda peccata nostra.
 Deinde ingressa Saluatoris spelun-
 cam, magna deuotione venerabatur
 sanctum sepulchrum, congratulan-
 do sibi de gloriosa eiusdem filij sui
 resurrectione. Hinc digressa ad
 montem Oliueti, vnde **CHRIS-
 TVS** ascendit in cælum, in effa-

bili deuotionis affectu exosculabatur pedum Christi vestigia miraculosè in viua illa petra expressa. Vehementer item gaudebat visitatione humilis speluncæ Bethlehem, fællicis partus testificatrice, vbi augustissimum, & benedictum ventris sui fructum vilibus inuoluit pannis, deposuit in præsepio, ostendit Pastoribus, viditque adorari à Magis. Magna quoque animi voluptate subinde visebat paruulam ciuitatem Nazareth, Galilææ florem, in mentem reuocans, se ibi salutatam à cælesti nuncio. Ibi enim summo cordis gaudio Saluatorem mundi concepit. Ibi lac ex vberibus suis ei dedit, Ibi eum educavit, & multis annis iucundissima eius consuetudine vsa fuit. Denique perueniens ad aquas Iordanis, magna lætitia animi recolbat quid eo loci egisset Ioannes, quomodo ibi filium suum baptizasset, & Spiritus sanctus specie columbæ in eum delapsus esset, auditaque de cælo vox, qua æternus Pater obedientiam filij collaudabat, eumque totius mundi Magistrum & Doctorem constituebat. Quo verò ardore spi-

re spi-

re spiritali putamus accensum fuisse cor Beatæ Virginis, quibus lachrymis terram irrigasse, cum hæc aliaque Palestinæ loca inuiseret, in omnibus expendens & contemplans, quid filius eius CHRISTVS in singulis egisset, docuisset, & perpetuus esset.

3. CONSIDERA, sicut beatissima Virgo præfigurata fuit in duabus illis sanctis sororibus, Martha & Magdalena, sic complexa est, & in se expressit vtramque vitam, actiuam & contemplatiuam. Nam à tempore, quo illa concepit, & peperit CHRISTVM Dominum nostrum, tota sollicita & officiosa velut Martha se exercuit in vita actiua, in multis curis, laboribus, peregrinationibus, & diuersis molestijs tam mentis, quam corporis, quibus vita illa est obnoxia. Postquam autem filius ascendit in cælum, ab omni temporali sollicitudine, negotijsque Marthæ immunis, totam se dedidit otio & quieti Magdalena, singulari studio deinceps vacans contemplationi. Quo in exercitio (vri illa, quæ iam huius vitæ

tædio affecta, magno & vehementiamoris incendio in filium, tota consumebatur, desiderio dulcissima eius præsentia fruendi suspensa,) continenter amoris lachrymas profundeabat, atque instar turturis desertæ cum gemitu vitam spiritumque ducebat. Nec mirum: Nam si omnes homines debent amare, desiderare, & quærere CHRISTVM Dominum suum toto corde, tota anima, totisque viribus, quanto ardentius faciat illa, cui CHRISTVS non solum erat DOMINVS, sed etiam filius? Verum non caruit admiratione, imò etiam magno miraculo, quod cum illa esset tanto diuini spiritus splendore illustrata, totque sagittis & flammis charitatis transfixa & accensa, potuerit tantum pondus diu sustinere, & non potius fuerit tanto diuinarum illustrationum pelago & incendio absorpta. Hæc licet ita sint, tamen credendum non est, illam eousque contemplationi, cultuique diuino fuisse deditam, vt aliorum salutem neglexerit, vel curam nullam habuerit discipulorum, aliorumve qui re-

cen-

center religioni se adiungebant; ac si sibi soli viueret, posthabita salute & commodis aliorum. imò existimandum est eam supra omnes alios singulari quodam caritatis zelo exarsisse, non in Deum solùm, sed erga proximum quoque, ac peculiare curam habuisse Ecclesiæ, cuius post Christum primarium erat membrum, & pro qua ipse CHRISTVS tam duræ & ignominiosæ morti se subijcere voluit. Itaque beatissima virgo, velut oliua fructifera in domo Domini, & sicut mater communis familiæ nouæ & sanctæ, ad lucrificandos omnes, se accommodabat omnibus; verbisque & scriptis, operibus & orationibus continuis, immensam caritatem suam & ardentem zelum, de vniuscuiusque salute, demonstrabat: affligebatur cum afflictis, erigebat lapsos, confirmabat stantes, sustentabat debiles, curabat peccatores, animabat pusillanimes, infirmis & pauperibus præsidium suum offerebat. Et quia certò sciebat, in caritate consistere plenitudinem legis, omnisq; perfectionis vinculum, non dedignabatur cum humilibus & infimæ conditionis hominibus con-

uerfari, vefci communibus eorum
cibus, eandemque viuendi rationem
cum eis tenere. Denique confilijs, &
refpōfis fuis diuina fapientia plenis,
primitiuæ illi Ecclefiæ magno adiu-
mento & ornamento erat: illa enim
docebat Apoftolos, cōfortabat Mar-
tyres, inftrebat Confeffores, erat
fpeculum Virginum, confolatrix vi-
duarum, admonebat coniugatos,
omnes in vera & Catholica fide
confirmabat. Quare verifimile eft e-
ius fapientia fingulari, exemplo,
honestiffimisque laboribus non fo-
lūm Iudæos, fed etiam gentiles
multos ad fidem conuerfos. Acce-
dit his omnibus ftudium peculiare
in colenda paupertate fancta, fci-
ens, quantoperè ea effet à CHRIS-
TO filio fuo laudata, & viuuo quo-
que ipfius exemplo confecrata.
Voluit igitur, vt affirmant quidam
auctores, femper viuere inter pau-
peres & Euangelicas viduas, quæ à
primis feptem Diaconis ab Apofto-
lis ordinatis, fufcentabantur. O ter
fancta & admirabilis vidua, quæ e-
ousque te abiecifti, vt in numero a-
liarum pauperum effe volueris, &
vna cum illis ex communibus ele-
emo.

emofynis viuere, vt in hoc quoque perfectum Christianæ paupertatis exemplum mundo relinqueres. Atque hinc cognosci quoque potest profunda eius humilitas. Nam cum illa solita fuerit se in omnibus rebus demittere, & infimam censere, Scriptura quoque, dum nomina commemorat eorum qui post ascensionem CHRISTI se receperunt in cœnaculum, cum merito primo loco mentionem facere deberet MARIÆ matris Domini, nihilominus prius nominat omnes Apostolos, tum mulieres, ac postremo MARIAM, IESV matrem: Quod merito ita contigit, vt nimirum quæ existens prima, se faciebat omnium extremam, prima omnium & suprema fieret: & quæ erat ancilla omnium, fieret regina & domina omnium, & quæ cum ineffabili mansuetudine non solum se postponebat pauperibus viduis, sed etiam mulieribus pœnitentibus, quæ ante fuerant peccatrices, merito super ipsos Angelos exaltaretur.

4. IAM appropinquabat tēpus, quo hæc sanctissima mater ex hoc mundo

do

do migratura erat ad filium: vbi cōsidera causas, ob quas, etsi fuerit concepta sine peccato, congruebat illam per angustam mortis portam transire. At primò, admodum conueniens fuit, vt MARIA, sicut in alijs multis rebus se conformauit CHRISTO, sic etiam in ista se conformaret, eundemque cum filio calicem biberet, atque ita per mortem (sicut & ille fecit) transiret ad gloriam. Adhæc non expediebat MARIAM destitui commodis & fructibus, quos homines ex morte sanctè obita solent colligere. His enim per mortem accessio fit ad meritum, & præmium. Vnde & mors eorum dicta est pretiosa, in conspectu Domini, verè pretiosa, cū illis non aliud sit mori, quam è tetro carcere egredi, & magno onere leuari, attingere periculosè peregrinationis metam, redire ad patriam, & ingredi portam vitæ & regni cælestis. Quamuis autem beatissima Virgo verè sit mortua, magnum tamen discrimen fuit, inter ipsius, aliorumque mortem: nullus enim vnquam Sanctus exstitit, qui aut maiore desiderio expectarit mortem, aut constantiore animo contempserit, aut à thesauro
omnium

omnium virtutum instructior & paratior ad mortem fuerit. Certe si *Apoc. 14.* beati appellantur, qui in Domino moriuntur, quis hac erit beatior, quæ generavit vitæ autorem, & mortis destructorem? Et si beati sunt serui *Luc. 12.* illi, qui à Domino redeunte inveniuntur vigilantes, quam beata erit hæc mater, quæ non solum inuenta est vigilans, verum etiam cum summo desiderio expectavit, & recepit tantum hospitem? Et si, sicut scriptum est, *iustus sperat in morte sua*, hoc maiore niti debet fiducia, quo accuratius *Prov. 14.* omnem iustitiæ legem implevit. Legere ergo virgo prudentissima, quæ tanta cura adornasti & conseruasti tuam accensam lampadem; nam fieri non potest, vt aut oleum tibi desit, aut vt lampas extinguatur. Sequere ergo tuum dilectum sponsum, imò tuum filium, qui præcedit te, & vocat te, vt possis vna cum illo optatis perfrui nuptijs. O quoties cogitandum est virginem lachrymis inter preces mixtis, in sacrificium filio obrulisse ardens suum cor, pulsando pias eius aures illis verbis affectu plenis. Dirumpe tandem Domine vincula mea, & educ de hac custodia animam *Psal. 141.* meam,

meam,

Psal. 141.

meam, ad confitendum nomini tuo, ubi me expectant iusti donec retribuas mihi coronam iustitiæ; Ecce quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te DEVS, quando veniam & apparebo ante faciem tuam? Deinde

Psal. 41.

conuertens se ad Angelos, (qui eam continentur tanquam sui Principis matrem visitabāt, & aulicorum more eam circumstabant) ait illis. *Adiu-*

Cant. 5.

ro vos filie Hierusalem, si inueneritis dilectum meum, ut nuncietis ei, quia amore langueo. Vnde cogita, quomodo purissimi illi spiritus (partim compartiēdo materno & amoris plenissimo affectui virginis, partim quia ipsi etiā magno desiderio expectabant huius reginæ aduentum) supplicarint Domino, hoc beneficium gratuito sibi concedi, ut possint eam deducere & collocare in regio throno ad dextrā ipsius in cælo præparato. O quā verè dixisti beatissima Virgo te languere amore & dilecti tui desiderio. nam tota vita tua aliud non fuit, quàm cōtinuus quidam languor. vnde à tempore quo genuisti filium tuum, vsq; ad passionem, multarum & variarū persecutionū, quas ille perpeffus est
in

in vita, timore languisti: deinde toto
acerbæ suæ passionis tempore, donec
eū vidisses à morte excitatū, mortali
& extremo dolore lāguisti. O dulcif-
sime Iesu, qui huic matri tuæ fuisti
fructus tam lætus & iucundus, cur
illi caussa es tam diuturni & acerbi
martyrii?

5. CONSIDERA, quomodo
Dominus, de quo scriptum, quod ex-
audiat preces pauperū, & preparatio-
nem cordis eorum nihil minus face-
re potuerit, quam tam iustum & san-
ctum desiderium dilectæ suæ Ma-
tris, & Angelorum, pro illa suppli-
cantium exaudire. Quare ilico de-
creuit, vt Archangelus Gabriel ad-
iret Virginem filiam Syon, eique di-
ceret, *Concupiuit rex decorem tuum, & Psal. 44.*
ideo vocat te, vt venias, & compares
te ad cælestes & æternas eius nuptias.
Ac valde conueniens fuit, angelum
illum, qui primus foelicem illum
nuncium de aduentu filij Dei è cælo
in terram virgini attulit, eundem
quoque bonum nuncium adfer-
re de glorioso eius transitu è terra
in cælum. Nam si de Apostolo Petro
alijsque multis Sanctis legitur eos à
Domino certiores de hora mortis
red-

red-

redditos, quanto magis credendum est hunc fauorem imprimis præstitum ab eo dilectissimæ suæ Matri; quæ semper omnibus illis donis & charismatibus abundauit, quæ nulli vnquam sunt concessa. Vt ergo Virgo tam lætum & desideratum nuncium audiit, & vocem dilecti sui agnouit, qui pulsans ad cordis eius portam dicebat illa amabilia verba.

Cant. 2.

Aperi soror mea, amica mea, columba mea, immaculata mea. tota præ lætitia exultans hæc verba dixit, fide & charitate plena, ac tali Matre verè digna. *Ecce ancilla Domini, fiat mihi denuo secundum*

Psal. 121.

verbum tuum. Iam si sanctus ille Rex David exultauit, cum illi nunciaretur, quod esset iturus in domum Domini, quantam putamus lætitiã fuisse huius beatæ matris cum ei indicatum est, iam iam iter instituendũ ad domum cælestem? O quomodo conficiebatur desiderio ex hoc corpore migrandi, & oculis suis cernendi Dominum, filium suum, & perpetuo cum eo permanendi? O dies beatus, ô nuncius foelix, tanto iucundior, quanto optabilior. Cum igitur hac de causa paulatim inciperet viribus deficere, considera quemadmodum

in vili.

B. VIRGINE. 239

in vili illo suo lectulo decubuerit tota diuinis intenta laudibus, & ineffabili quadam cordis dulcedine & pace absorpta, & in dilectum suū transformata. In hoc ergo statu existens, & tota amore emollita, visa est hæc sponsæ verba recitare. *Fulcite me floribus, stipate me malis, quia amore langueo.* Voluit autem Dominus nouam hic adiungere consolationē, vt nempe illa, (quod accidit magno illi patriarchæ Iacob) præsentem videret, nō solum omnes filios suos tunc in vrbe degentes, sed etiam omnes sanctos Apostolos, in diuersis mundi partibus dispersos. qui visu singulari à Domino moniti non sine miraculo omnes Hierosolymā peruenerūt, simulq; omnes fælici huius dilectæ suæ matris migrationi præsentem adfuerunt: in qua, velut nouellæ oliuarum sacratum circumdantes lectulum, haud dubium, quin extenuitate, summoque dolore cordis multas lachrymas profuderint, multi quoque mærentium aliorum gemitus auditi & suspiria, non quidem ratione MARIAE, quæ tantis huius vitæ malis tandem libera, ardens suum diuturnumque explebat desiderium,

Cant. 26

rium,

riū, sed ratione Ecclesiæ adhuc tene-
 ræ, quæ absentia talis matris, talisq̃ re
 Magistræ & gubernatricis acerbū ad-
 modū vulnus accepit; quippe cuius
 salutaribus consilijs, opera & aucto-
 ritate mirum in modum sustentaba-
 tur. **V E R V M** ex alia parte perpen-
 de amabilia illa & extrema verba,
 quæ sacra virgo, coram illis protu-
 lit; sanctas admonitiones, & cohor-
 tationes, quibus illos est solata, vt
 nempe hunc suum è mundo transi-
 tum ad veram vitam non cum lu-
 ctu, sed potius cum gaudio & gratu-
 latione exciperent. Ac certe hic lu-
 ctus & mœror, coniunctus erat cum
 magno quodam interno & spiritali
 gaudio, quo excitati sunt ad hymnos
 & psalmos in Domini laudem con-
 cinendos; scientes, se non perdere
 Matrem suam, sed potius ad regnum
 cælestē præmittere, abire illam tan-
 quam nostram aduocatam, quæ
 quoniam mater sit nostri iudicis &
 simul mater misericordiæ, fideliter
 quoque & efficaciter negotia salutis
 nostræ sit tractatura.

6. DE HINC expende, non so-
 lum angelorum choros, & omnium
 Sanctorum in cælestibus ordinibus
 existen-

existentiū agmina, sed etiam ipsum
 Regem gloriæ dignatum fuisse ob-
 uiam procedere dilectæ matri suæ,
 eamque suscipere. atque id postula-
 bat amor talis filij erga talem ma-
 trem. Nam si ipse Dominus idem
 officium præstitit alijs multis Sanctis,
 vt præsens in eorum obitu adesset,
 quanto potius credendum est idem
 fecisse illi, quæ tum naturæ, tum ar-
 dentissimæ caritatis arctissimo vin-
 culo erat coniuncta, & super omnes
 creaturas dilecta. Vidit igitur M A-
 RIA CHRISTVM filium su-
 um illis oculis, quibus eum viderat
 paulò ante obitum suum B. Stepha-
 nus. Vidit eum venientem inter
 medias Angelorum copias, & ad se
 vultu tam hilari & iucundo tenden-
 tem, vt tota incomparabili comple-
 retur gaudio & exultatione, quod
 in tam benignas & amicas manus
 depositura esset animam suam. Vi-
 dit denique desideratam illam fa-
 ciem admodum pulchram, & vo-
 cem dilecti sui suauissimam, inui-
 tantem, vt instar columbæ in dul-
 cium suorum vulnerum forami-
 na, & amabilis lateris sui cauer-
 nam intraret, exaudiuit. Vnde

ver-

Cant. 2.

verisimile est, eam ex diuina filij
 præsentia viribus quodammodo re-
 nouatis, surrexisse, & positis humi
 genibus, brachijsque complicatis
 hæc vltima verba pronunciauisse. *In*

manus tuas fili commēdo spiritum meum.
 Suscipe animam meam tibi tantope-
 rē dilectam. quam puram & immu-
 nem ab omni peccato conseruasti.
 Corpus meum tibi & non terræ cō-
 mendo. Custodi tabernaculum, in
 quo tibi habitare libuit, transfer me
 ad te, qui dignatus es descendere ad
 me. vt vbi tu fueris, dulcissimus me-
 orum viscerum partus, ibi ego quo-
 que, Mater tua, inueniar. Obsecro te
 quoq; vt hoc caros meos filios, quos
 dignatus es vocare tuos fratres, con-
 solari & confortare velis, & ad bene-
 dictionem mearum manuum, eis
 nouas & copiosas benedictiones ac-
 cumulare. Cogita deinde quanta

Cant. 4,

Dominus dicens. Veni mater mea
 benedicta in requiem tuam. Exurge

Cant. 2.

& veni amica mea, & pulchra inter
 omnes mulieres, ecce hyems trāsiit,
 imber abiit & recessit, veni sponsa
 mea & immaculata mea, nam odor
 vnguentorum tuorum, tuarumque

pre-

pretiosarum virtutum est super odorem omnium aromatū. Quibus verbis auditis, purissimum spiritum suū in manus filij tradidit, breuiq; & suaui edito suspirio, diuinos oculos suos clausit, innocentissimaq; anima ex castissimo illo corpore exijt. Vbi cōsidera, illam, vti aliena semper fuit ab omni carnis corruptione, sic etiā immunē fuisse ab omni dolore mortis, imò benedicta illa anima summa suauitate, & incredibili cum lætitiā corpore excessit, cantantibus & iubilantibus angelis cum tota cælesti militia, ac in brachia imò in cor dilecti filij sui infinito amore recepta est. Non audiebantur ibi amplius planctus & lamenta, sed dulces concentus, laudes iucundæ, harmonia cælestis, & mutua omnium gratulatio & exultatio.

COLLOQVIVM.

OMARIA mater gratiæ, & mater misericordiæ, quæ, cum esses innocentissima, exemplo filij, Domini nostri, qui sua morte mortē destruxit, voluisti quoq; tua morte lenire, & securiorem reddere mortem nostram: rogo te, per ineffabilem consolationem, quā sensisti in hora tui

L tran-

transitus, dum coram præsentem aspiceres filiū, & omni metu reiecto, imò cum summo gaudio & securitate spiritum tuum in sanctissimas eius manus commendares, digneris ultimo vitæ meæ momento, velut misericors mater animæ meę peccatrici assistere, tuique fauoris vmbra ab omnibus tuorum inimicorum insidijs & insultibus eam defendere; vt securius possim locum illum periculi plenum transire, & in tuas benedictas man⁹ suscipi, in quas ab hac hora toto corde eam commendo. Nam si tu aduocata nostra mihi fueris propitia, non dubiam spem capere possum filium quoque tuum, Dominū meum non repudiaturum eam animam, quæ à sua matre fuerit recepta & commendata.

DOCUMENTA.

1. **B**EATISSIMA Virgo post **CHRIST**i filii sui ascensionem, totam se orationi, frequentationi Templi Dei, aliisque pijs & sanctis exercitijs dedit: præbens ea re perfectum exemplū nō solum omnibus virginibus, quæ desiderant corpore & spiritu se diuino cultui consecrare, sed etiam omnibus Euangelicis viduis, quodnā sit proprium earum officium, & quomodo
in hæc

B. VIRGINE. 249

in hac vita conuersari debeant, hoc est, mundi tumultus, eiusque vanitates defugere, non secus, quam si omnibus rebus mundanis essent mortuæ, adherere soli Deo, noctu diuq; attendere orationi, meditationi, et piorum, sanctorumq; librorum lectioni, sacra templa visere, amare lacrymas, cū angelis potius quam cum hominibus conuersari, continuisq; suspirijs & desiderijs ad caelestia aspirare.

2. Mors beatissimæ virginis nullum metum vel merorem, sed potius consolationē attulit summā; velut suauissimus & iucundissimus somnus: illa enim per omnē vitā eam exoptauit, quasi ianuā ad bona æterna & caelestia. Hæc aut̄ primaria causa est, cur homines tantopere reformident & fugiant mortē, quoniā videlicet, omnē spens suā collocarūt in bonis caducis & terrenis, quibus per mortē spoliātur. Si igitur mortē timere nolumus, imitemur hanc nostrā beatam matrem in sancta & pia vita, eiusdemq; desiderijs nō terrenis sed caelestibus.

3. CHRISTVS Dominus noster nō modo sanctissimam matrē suam, sed innocentissimū quoq; corpus suū voluit legi mortis subiectum, vt nobis in morte nostra aliquod esset solatiū, eiusq; & matris exēplo magis corroboremur; ac præterea vt eodē exemplo possemus non solūm consolari nos

ipſos, ſed alios quoque in illa extrema & difficili mortis agonia. Nam ſi illi, qui erāt ligna viridia, hoc eſt, ab omni peccato immunēs, voluerunt deguſtare moriē, quanto magis nos ligna arida, qui onerati ſumus peccatis, patienter tolerare debemus hanc penam, eandemq; ingredi portam, quā ante nos Chriſtus eiſque mater ingredi non dubitarunt: cum ſuo ingreſſu tam facilem & iucundam eam reddiderint, vt optari potius, quam reformidari debeat.

4. Quemadmodum omnes gratiæ & priuilegia B. Virgini propter nos fuere conſeſſa; occasione enim lapſus noſtri electa fuit in matrem Saluatoris, ac proinde merito obligatur eſſe aduocata Eccleſiæ omniumq; fidelium, vt ſalutem conſequantur; ſic etiam per ſingularia beneficia, que illi contigerūt in morte, tenetur agere ſpecialem aduocatam & protectricem in morte noſtra. Quare ſi optamus in extremo illo & tremendo momento ab ea iuari & defendi, inuoſemus Mariam, deuotiſq; ſimus Mariæ; Nullus enim vnquā ei deuotus fuit qui illa hora fuerit ab ea deſertus, ſed potius magna conſolatione affectus.

Luc. 14.

3. Virgo ſantiſſima Dei mater, quia per ſpectum habebat conſilium à Domino aliquando datum, de tenendo vltimo loco in hominum conuentibus, voluit ab omnibus
ba-

haberi & tractari tanquam omnium vltima & infima. Quia humilitate obtinuit, vt postea in celo exaltata fuerit supra omnes, in confusione nostrā, qui mereremur ob peccata nostra existere sub terra, & tamen semper volumus instar olei eminere super alios, nec patimur quenquam nobis anteferri; & si videatur nobis quod exigua nostri ratio habeatur, vel non satis magno honore afficiamur, moleste ferimus & turbamur: vnde eueniet, vt postea in altera vita, quemadmodum ipse Dominus testatus est, ignominiose eijciamur, & nouissimum locum, omnium pedibus subiecti, teneamus.

6. Beatissima virgo, vt à domino petijt, ita etiam pro sua consolatione obtinuit, vt Apostoli omnes presentes illi sub extremā vite horam adessent, præbens ea re nobis exemplū, multo magis nos qui sumus peccatores, magisque auxilio indigemus, debere desiderare & procurare, vt in obitu nostro aliquos homines spirituales presentes habeamus, qui nobis adiumento sint.

& in tanto discrimine solacium aliquod submitrent.